

Motion till riksdagen

1989/90:Kr6

av Lars Werner m.fl. (vpk)

med anledning av prop. 1989/90:70 om
våldsskildringar i rörliga bilder

Samhällets dvs. vuxenvärldens främsta uppgift är att ge barn och ungdomar en god uppväxtmiljö, en positiv människosyn, lära dem att vara solidariska, att ta ansvar och att kämpa mot övergrepp och förtryck. Det bästa sättet att nå de målen är att visa barn och ungdomar respekt, behandla dem som fullvärdiga människor, ge dem tid för tankeutbyte, lek och skapande verksamhet tillsammans med andra barn och ungdomar och vuxna.

Vuxna måste vara goda förebilder och aldrig tillåta en rå ton. Vi vet att det idag finns stora brister i uppväxtvillkoren för barn och ungdomar. Starka intressen verkar för att skatterna ska hallas låga och den privata konsumtionen öka. Därför tvingas idag skolbarn som regel klara sig på egen hand redan från 10 års ålder. Fritidshem, fritidsgårdar, musikskola och annan kommunal fritidsverksamhet finns det inte pengar till. TV per kabel och satellit, videospel med våldsinslag, våldsvideo, porrvideo, krigsleksaker och stora hotell och konferensanläggningar finns det däremot pengar till. Barnen och ungdomarna blir lätt offer för det kommersiella utbudet – de har inget val.

Våldskulturen har tillåtits breda ut sig utan nämnvärt motstånd från myndigheterna. Allt fler människor inser dock att något måste göras inför den massiva våg av förhålligat och förråat våld som väller över oss.

Det är nödvändigt att samhället tydligt markerar att det finns gränser för vad ett demokratiskt samhälle, som bygger på alla människors lika värde, kan acceptera. Vpk har därför under en följd av år genom motioner aktualiserat behovet av en förhandsgranskning under yttrandefrirättsligt acceptabla former av videogram och filmer som sprids till allmänheten för privat bruk. En mångfald av videogram med förråande våldsskildringar finns lättillgängliga. De sociala effekterna av det människoföraktande innehållet som videogrammen har framför allt för barn och ungdomar är förödande. Vi tvingas emellertid konstatera att en obligatorisk förhandsgranskning av videogram för försäljning och uthyrning är praktiskt otymplig. En stor kontrollapparat måste byggas upp. Dessutom får en förhandsgranskning med den situation som råder på mediaområdet endast en begränsad effekt. Med kabel-TV och satellit-TV kommer vi inte ifran våldsunderhållning i stor skala. Inte heller kommer man att den illegala spridningen av videogram med förhandsgranskning. Det behövs kraftfulla åtgärder mot den verksamheten. Regeringen måste lägga förslag om detta.

Det är viktigt att komma ihåg att de allmänna våldstendenserna som gör

sig gällande i samhället idag är ett resultat av ett mera mångsidigt orsakssammanhang, som har med den allmänna samhällsutvecklingen att göra. Våldsskildringar genom video är inte orsaken men de bidrar givetvis till förårande relationer mellan människorna. Den viktigaste uppgiften är att förändra förhållandena i samhället så att behovet av underhållningsvåld minskar.

I regeringens proposition finns en rad förslag som klart markerar en vilja att komma åt våldsskildringarna i videogram. Vi anser att det är positivt. Regeringens förslag måste få en chans. Vpk vill varna om både yttrandefriheten och människovärdet.

Vpk anser att det är viktigt att utvärdera vilka effekter den nya lagstiftningen kommer att få. Försvinner inte de raa, kvinnoförnedrande filmerna från marknaden återstår endast förhandsgranskning trots dess brister. En utvärdering bör göras kontinuerligt.

Brottsbalkens bestämmelser 16 kap. 10 b § måste gälla alla som sprider videogram dvs. också producenter och importörer. Därför bör alla videogram som säljs eller hyrs ut vara försedda med uppgift om ansvarig utgivare.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag till åtgärder mot den illegala spridningen av videogram.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utvärdering.
3. att riksdagen hos regeringen begär förslag till lag som innebär att alla videogram som säljs eller hyrs ut förses med uppgift om ansvarig utgivare.

Stockholm den 7 mars 1990

Lars Werner (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Ylva Johansson (vpk)

Alexander Chrisopoulos (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)